

ABONAMENTUL
 Pe un an 24 Cor.
 Pe jumătate an 12 "
 Pe 1 lună 2 "
 Nrul de Duminică pe un an 4 Cor.
 Pentru România și America 10 Cor.
 Pentru România și străinătate nrul de
 zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA și ADMINISTRAȚIA
 Deák Ferenc-utca nr. 20.

INSERTIUNILE se primesc la admn-
 nistrație.

Manuscripte nu se inapoiază.

Telefon pentru oraș și comitat 502

La Tron!

— Articol primit din afară. —

Până la împăratu, — zice românul când vede că i-s'a făcut nedreptate. Mult năcaz suferă el până când ajunge a se gândi la împăratul său, forul ultim, unde crede, că va afla dreptate.

Prin grele vremuri trece azi poporul român dimpreună cu școala și biserica sa, în urma noului proiect de lege. — A îndurat poporul român multe suferințe, robotă grea a prestat, diferite popoare barbare au trecut peste el toate... toate au trecut și a rămas el ca o stâncă spălat și neatacat la minte și la suflet, așa cum Dumnezeu sfântu l-a lăsat cu credința moștenită din părinți.

Azi însă, în urma noului proiect de lege referitor la școalele confesionale, nu numai că ni-se atacă credința noastră, sanctuarele noastre culturale, dar se atentează la existența noastră chiar atât ca individ și membru al societății, cât și ca popor. Omul numai atâta trăiește cât poate să fie spre binele și folosul neamului și patriei sale; iar dacă calitățile sale spirituale și aptitudinile lui nu sunt în serviciul bine priceput al binelui comun și al buneii stări a neamului și patriei sale, atunci acel om nu poate zice despre sine că trăiește, acel om e mort pentru neam și societate.

Vocea poporului e vocea lui Dumnezeu și dacă vocea poporului cere, ca cei puși în fruntea lui să se sacrifice pentru el, atunci când interese comune bine pricepute o cere aceasta, atunci această voce a poporului e indiscutabilă și imperativă. Poporul nu cere jertfe dela fiii săi cei aleși pentru lucruri mici, pe cari doar și el le-ar putea aranja. Trebuie să fie prea stors de puteri, când el cere ca cei aleși ai săi să se expună pentru eluptarea unor drepturi cardinale pe cari dușmanul mai puternic voiește a i-le răpi. Și poporul nu e ingrât, el întotdeauna a știut să răsplătească ostenele celorce s'au expus pentru el.

Dacă răsfoim istoria neamului din țara aceasta constatăm, că nici un bine nu s'a putut dobândi altcum, decât apelând la forul ultim, la Monarh și pe lângă multe, mari și diferite sacrificii. Nu ne-a fost dat de soarte să avem astfel de vecini, să voiască a înțelege bunele noastre intențiuni.

Numai atunci ni-am putut înțelege cu ei când au fost strânși cu ușa de alții mai puternici ca ei; atunci temându-se de răsunarea noastră au cedat, — și așa am putut trăi mult puțin în pace cu ei. — Acum însă când se simțesc iarăși la larg au socotit că se neț taie puțința de a mai fi conducători nemijlociți ai poporului pe care voiesc a-l exploata și a-l desbrăca și de puținul ce-l mai are.

În fața acestui atentat și fiindcă în urma enunțaiunilor ministrului de culte la desbaterea pe articoli a noului proiect, nu se poate nime aștepta la o interpretare justă și rațională a legii din partea celor puternici, zic datorința sfântă o au conducătorii poporului dela cel mai mare până la cel

mai mic a folosi toate mijloacele pentru delăturarea acestui atentat. Nici un fel de jertfă să nu ni-se pară prea mare când prin ea se poate face un bine neamului.

Poporul, ce e drept nu se va desnaționaliza, dar va rămânea îndărătul tuturor și despărțit odată de conducătorii săi firești nu va mai avea încredere în ei și nu va asculta de glasul conducătorilor firești ai lui.

Tot ce am putut am făcut până acum — ni-a mai rămas ultimul pas, *mergerea în fața monarhului — la tron.*

Acolo în fața tronului, în fața lumii să spunem suferințele și năcazurile noastre și să cerem revindicarea celor mai cardinale drepturi ale poporului român.

Prelații, Ei înșiși să meargă în frunte ca și prin aceasta să deie pildă de jertfă și iubire de neam, și dacă și acest pas va fi fără efect să depună la picioarele monarhului cârja de păstor dimpreună cu întreaga dignitate bisericească. Dovedind prin aceasta deoparte cea mai mare iubire de neam și interesele bine pricepute ale lui, iar de altă parte arătând lumii marea nedreptate ce ni-se face.

Nu va putea rămânea acest pas fără efect; iar poporul văzând atâta jertfă și iubire din partea celor dintâi conducători ai lui, va privi în ei niște adevărați păstori trimiși de Dumnezeu adorându-i ca pe niște sfinți mucenici punându-i totodată în șirul martirilor naționali. — Căci în urma noului proiect de lege drepturile autonomiei noastre bisericești sunt iluzorii. Biserica fără școală nu e mai mult cecece a fost, o cetate inespucnabilă; ea va rămânea o cetățuie fără apărători, — iar reprezentanții ei niște unelte oarbe de interese în mâinile celor dela putere.

E timpul suprem ca să ne dăm bine seamă de spiritul timpului, ce predomină azi masa poporului, să apucăm cu mâni energice curentul ce începe a lua dimensiuni tot mai mari, — și să-i dăm o direcțiune din punct de vedere românesc și național. Azi poporul nu e mulțumit numai cu aceea, că vede conducătorii săi făcându-și datorința în marginile oficiului lor, ci cere ca să-l vadă la toate afacerile și în toate direcțiunile tot în frunte.

E lucru natural, că fiind primejdia mare conducătorii trebuie să fie cei dintâi cari să facă front și să opună piepturile lor loviturilor; căci nu s'a văzut oaste câștigând biruințe, fără ca conducătorii să nu fi dat pilde de jertfă și abnegațiune.

Deputații naționali în dietă, poporul cu conducătorii nemijlociți au făcut cât s'a cerut și sunt gata a urma glasul conducătorilor, dacă va cere lipsa. În special învățătorii ca cei mai de aproape atinși au dat vrednice pilde de abnegațiune, nepri-mind ajutorul danaic, deși trăiesc în împrejurări de tot maștere. Dacă însă ne vom mărghini la atâta și nu vom face cu toată energia și ultimul pas în fața tronului, să nu ne mirăm dacă într'o bună zi îi vom vedea pe toți cei mici trecuți în tabăra duș-

manului, căci nu din frică față de dușman vor face-o, ci mai mult *din lipsa de însuflețire și organizare.* Poporul ascultă glasul păstorului celui bun, iar păstorul cel bun sufletul său și-l pune pentru oile sale.

Ch.

Regele nostru, după cum se afirmă, se va întâlni la vară în Marienbad cu regele *Eduard* al Angliei. La întrevvedere aceasta vor fi de față și mai mulți diplomați din ambele părți.

Chestia valahă. Unul dintre cei mai buni sociologi maghiari — vorba vine — dr. Farkas Pál, a publicat la Budapesta o broșură despre chestia valahă (*Az oláh kérdésről*). Marele învățat sociolog constatând, că la noi numai clasa inteligentă, constătoare din abia două mii de capete (!?), face politică, afirmă, că această inteligență se pricepe să-și aservească cu totul clasa de jos a poporului prin intermediul preoților, învățătorilor și notarilor. Un rol de căpetenie îndeplinesc pe acest teren și băncile românești, cari prin împrumuturi de asemenea își deobligă țărănimea. Guvernul, adecă administrația, ar trebui să intervie și să clarifice situația pentru popor, ca astfel mișcarea românească, care trece adeseori și în irredentism, să poată fi împiedecată. — E păcat de anii cei mulți, pe cari i-a trăit dl Farkas, precum spune, studiind chestia valahă. Pentru concludsiile, la cari a ajuns, ar fi fost de ajuns să răsfoiască o jumătate de ceas ori-care din jurnalele șoviniste. Cu astfel de sociologi și cu astfel de studii — nu se va putea lăuda nici odată știința maghiară. Ori da?

Comisia de emigrare a partidului kossuthist s'a constituit ieri în următorul mod: președinte Ugron, vice-președinte Földes Béla, notari Madarász jun. și Zilinszky.

Baronul Aehrenthal, ministrul de externe austro-ungar, va sosi la Berlin Marți seara, iar Miercuri va fi primit din partea împăratului Wilhelm. După audiență în castelul regal va avea loc dejunul.

Proiectele lui Apponyi în casa magnaților. Proiectele școlare ale ministrului de culte și instrucțiune publică vor ajunge la desbatere în casa magnaților deja Marția viitoare, după cum suntem informați. *Keleti Értésítő* pretinde a ști, că proiectul referitor la școalele confesionale și comunale nu va produce decât împotrivire principiară din partea episcopilor români. Tot acest ziar afirmă, că episcopii români nu vor interveni la regele în chestia acestui proiect.

Statul ungar în adevărată lumină. În Londra a apărut o carte cu titlul »*Ungaria*«, scrisă și editată de »*Eighty Club*«, care arată frumusețile Ungariei. Cărții acesteia Brailsford îi face în »*Dail News*« o critică, spunând că domniile din numitul club nu dau seamă decât despre — petreceri și frumusețile naturii, mizeria și nedreptatea ce domină n'au văzut-o.

În cursul recenziunii ce face numitei cărți, scrie între altele: »*Ungaria e țara care rămâne patria clasică a drepturilor inegale și ale domniei de rassă*«.

Vom reveni.

Mitropolitul dr. de Repta dementează și dânsul svonul luat din vânt al lui »Pester Lloyd«, că Liga din București l-ar fi rugat să interviev la Majestatea Sa pentru a nu sancționa proiectul lui Apponyi.

* **Un interviu.** Ziarul »Le Temps« publică declarațiunile făcute de ministrul României la Paris asupra situațiunei țării. D-sa recunoaște că sguđuirea a fost stașnică, însă în câteva zile, grație unirei patriotice a tuturor partidelor și a promptelor și judicioaselor măsuri ale guvernului, România a putut să-și reia viața normală. Ministrul crede că presa străină a exagerat numărul victimelor și al pagubelor și este încredințat că îmbunătățirea contractelor de muncă va aduce limpezirea și potolirea situațiunei. Măsurile luate de guvern nu sunt îndreptate împotriva marei proprietăți, ci tind numai la îmbunătățirea situațiunei economice a țaranului.

* **Misiunea Băncilor populare în reforma agrară din România.** Dela dl Eugen Brote primim următoarea scrisoare:

Domnule Director, în articolul publicat de d-v. în N-rul 79 dela 6/19 Aprilie a. c. sub marca de mai sus și semnat de mine, s'au strecurat unele greșeli de tipar, asupra cărora n'aș insista, dacă înțelesul n'ar fi alterat. Fiind textul manuscrisului în mâinile D-voastre rectificarea nu o pot îndeplini decât prin explicări.

Asfel în pasagiul unde compar organizațiunea Băncilor populare din România cu băncile din Ungaria, am avut în vedere numai băncile *românești* din Ungaria, care și ele sunt mai mult sau mai puțin populare, și nici decum alte bănci.

În pasagiul, unde mă refer la articolul publicat de dl P. Cosma în »Telegraful român« concludsiunea, întunecată prin omiterea unor cuvinte, este a se înțelege, că *afacerile agrare* au luat în România altă dezvoltare ca în Ungaria, fiind date aici alte condițiuni ca acolo, și ceea-ce s'a potrivit în Ungaria nu se potrivește în România.

În pasagiul, unde mă refer la cele ce s'au scris în coloanele »Tribunei« despre modul cum »noi«, cei din Ungaria, am procedat cu țaranii, aflu tipărită următoarea propozițiune schimonosită: »S'ar mai poate trage și concludsiunea că pentru România este încă departe a avea ca conducători ca cei din Arad și a susținea un organ al ei ca »Tribuna«. Fără îndoială aci au rămas pe din afară unul sau mai multe șire din manuscrisul meu. Ceea ce am voit eu să zic sunt următoarele: Din articolul »Tribunei« nu se poate trage la București altă învățătură decât că acești »noi«, cari grăiesc în coloanele »Tribunei« sunt tocmai reprezentanții țărănimei române din Ungaria și că »boierii« ei residează la Pesta. S'ar mai putea trage la București poate și o altă concludsiune și anume că »boerii« din Ungaria au fost mai puțin răi ca cei din România, dupăce *țărănimea din România* este încă departe de a avea conducători ca cei din Arad și de a susținea un organ al ei ca »Tribuna«.

Primiți, domnule Director, expresiunea deosebitei mele considerațiuni.

Moșia Găiceana, 10/23 Aprilie 1907.

Eugen Brote.

Englezii despre chestiunea naționalităților.

Marea revistă engleză »Fortnighthy Review« în numărul său pe Aprilie scrie un articol intitulat: *Situația în estul Europei*, din peana lui Alfred Stead. Tratănd despre Ungaria, scrie lucruri cari, suntem siguri, vor interesă și pe cititorii nostri. De aceea îl dăm în traducere după cum urmează:

»Este de mare interes a privi un moment compoziția imperiului. O scurtă examinare a diferitelor elemente, și a proporțiunei lor va da o idee mai justă, despre stabilitatea marei puteri central-europene, decât cea dată de obiceiul de hărțile geografice. Aceste din urmă tind a da impresia că Austria și Ungaria, dar mai ales aceasta din urmă, sunt suprafețe compacte și nedivise,

și în mod indirect că aceste suprafețe sunt locuite numai de austriaci și unguri — confundându-se de obiceiul elementul german cu numele de austriac, și maghiarii cu cel de ungur. De fapt însă elementul german și maghiar sunt numai acele mici minorități cari și-au însușit dominația, și direcția majorităților, rezultat dezastros produs printr'o inversiune a ideii legitime de progres democratic. Acest rezultat va fi responsabil de distrugerea imperiului.

Germanii sunt în număr de 11.500.000 sau 25,3 procente a populației austro-ungare; maghiarii 8.750.000 sau 19 proc.: pe când din cele lalte rase slavii de nord sunt în număr de 16 milioane 300.000 sau 36 perc., și slavii de sud 4.700.000 sau 10,5 perc., (în total elementul slav formează 46,5 perc., cu 21.000.000 suflete). La aceștia trebuie să se mai adauge în două provincii turcești ocupate, Bosnia și Herțegovina ceva cam 1.600.000 slavi, numărul slavilor devenind astfel 22.600.000 contra 20.500.000 germani și maghiari. Este adevărat că slavii de nord sunt separați de cei de sud, dar este tot adevărat că germanii și maghiarii nu formează o masă omogenă. Nu trebuie să se peardă din vedere că în Ungaria se află 3.000.000 români formând 17 perc. din populația Ungariei. Vedem astfel că mai bine de jumătatea populației imperiului, în mare parte până azi fără glas, și numai cu puține drepturi sau privilegii, e slavă, și nu e exagerat a crede că aceste elemente slave sunt preocupate de a câștiga mai multe libertăți, și de-asemenea de a plăti în același mod tratamentul care le-a fost făcut până azi de stăpânitori. Mai în special e acest caz pentru populațiunile sudice sârbo-croată și română, când ele văd națiuni libere de aceeaș rasă dezvoltându-se dincolo de niște hotare ridicate în mod artificial. Nedreptate și opresiune în interior, libertate în afară, lucrează împreună, pentru a favoriza emigrarea către regatele independente ale Serbiei și României.

În Austria și Ungaria, elementul german și maghiar a pierdut enorm din prestigiu pe de-o parte din cauza certeii dintre ei și pe de alta din cauze exterioare și legea sufragiului universal e confesiunea că eră imposibil de a se menține mai mult timp precedentul sistem de guvernământ.

Dar această reformă vine prea târziu pentru a salva imperiul; ar fi putut avea un rezultat efectiv, dacă cel mai înțelept om de stat al imperiului, împăratul, ar fi decis în favoarea lui mai de vreme, deși această măsură ar fi separat atunci diferitele elemente într'o confederație pașnică. Reprezentație electorală egală ar fi însemnat predominarea slavilor în parlament și politica slavă în guvern (dacă sufragiul universal ar fi garantat în mod real) și aceasta ar fi echivalat cu disparițiunea imperiului austro-ungar, cum îl cunoaștem azi și înlocuirea lui printr'un factor, în care luptele dintre fracțiuni ar face dificilă sau chiar imposibilă o mare politică națională. Câteva zecimi de ani mai de vreme o confederație haotică a tuturor elementelor ar fi fost rezultatul sufragiului universal, astăzi e probabil, că toate elementele, cari n'ar putea să se deslipească de imperiu, se vor deslipi, căci în anii din urmă am văzut formarea statelor slave din Balcani, precum și formarea României. Austria are încurcături destule cu slavii ei, pentru a putea conta pe ei, dar Ungaria e într'o poziție mai rea. Maghiarii nu se vor sprigini decât pe ei înșiși în poziția critică de azi. *Nu este exagerat de a susține, că separarea lor de Austria ar însemna anihilarea lor de către elementele slav și român, pe cari le-au maltratată în continuu, afară de momentele când cooperațiunea lor era necesară pentru salvarea națiunei maghiare.*

Această înfățișare a poporului maghiar, izolat și singur în Europa, cu vorbe liberale și cu fapte reacționare, face atât de neînțeleasă credința răspândită în Anglia, că maghiarii stau în fruntea liberalismului și progresului în Europa. Fără îndoială ei posedă un trecut glorios de lupte și victorii, dar e greu să ne convingem că ei au luptat totdeauna pentru iubirea ideilor liberale sau pentru binele altora. Luptele lor contra turcilor au fost mai mult un eroism geografic decât un liberalism desinteresat. Deși marele Kossuth lucra să dea un nume bun ungarilor în afară, totuși în 1847 spunea deputațiunilor naționalităților: »Naționalitățile vor fi respectate, însă singură limba maghiară le va uni — de va fi vr'o opoziție, numai sabia va decide între noi«. Eminentul om de stat Fr. Deák vedea mai lim-

pede când zicea în 1872: »Dacă dorim să câștigăm naționalitățile, nu trebuie să căutăm să le maghiarizăm cu ori-ce preț, ci să facem condițiunile de traiu în Ungaria plăcute și iubite de ei.« Să se compare acestea cu spusele contelui Apponyi unul din stâlpii guvernului actual al Ungariei: »Nu dorim să persecutăm pe nimenea în ceea-ce privește limba lui maternă, dar dorim, ca ori-și-ce cetățean să fie convins că *în această țară maghiarul e stăpân*«. El e care a propus actualmente în cameră o lege asupra învățământului, care face poziția învățătorului dependent de zelul său în maghiarizarea *elevilor*. Maghiarii trimit o mare majoritate de deputați în parlament, pe când naționalitățile, superioare la număr, trimit numai 20 deputați din 380. În agitația electorală și în alegeri soldați și poliție sunt întruibințați pe o mare scară; cu ajutorul lor majoritățile sunt supuse minorităților. În general se procedează astfel încât *»fiecare cetățean să recunoască, că maghiarul e stăpân*«. Această purtare se poate apăra din punctul de vedere maghiar: într'adevăr, e probabil singurul mijloc ca maghiarii să nu fie înecați, dar în ori-ce caz aceste metode contribuie ca maghiarii să fie urâți de naționalități.

Mai în special aceasta e adevărat, când se consideră, că elementele nemaghiare n'au venit de bună voe sub jug. De exemplu: locuitorii români din Transilvania au protestat în mod persistent, precum au făcut-o la început (în momentele anexării), în contra unirei cu maghiarii în forma actuală, și au declarat totdeauna și declară și azi, că drepturile lor autonome și legale le-au fost răpite cu forța.

Orice încercare de a se atrage atenția asupra acestui punct, fie prin presă, ori prin apel la împărat, a fost înăbușită și individul îndrăzneț pedepsit. Iată cum descrie un român condiția actuală a Ungariei:

»Pe de o parte stă porțiunea cea mai mică a populației Ungariei, maghiarul, împuternicit prin posesiunea forței guvernamentale, ale cărui interese sunt apărute și dezvoltate chiar prin mijloace nepermise de politica statului; pe cealaltă parte se află naționalitățile, formând majoritatea populației, slabi din cauza depărtării sistematice de organizația statului, și opresați în mijloacele lor de expresie (limba) prin măsură coercitivă«. E de mare însemnătate, că astfel de idei asupra maghiarilor, sunt împărtășite de românii atât din Ungaria cât și din regatul român.

Nu e de mirare, că corespondentul vienez al ziarului »Times«, scriind asupra reformei electorale, zicea: »Ar fi nedrept de a nu recunoaște că în ceea ce privește Ungaria chestiunea e extraordinar de spinoasă, pentru că Ungaria e un amalgam de o feudalitate reală, și de aparențe democratice, de unitate politică și de o heterogenitate de rase. O reformă liberală în Ungaria, fără o schimbare de atitudine a maghiarilor față de nemaghiari, poate fi în adevăr periculoasă; dar nici Ungaria nici maghiarii nu pot spera de a se sustrage lezei evoluțiunei.« Nu există îndoială că Ungaria se află într'o poziție mult mai periculoasă decât Austria, căci pe când germanii din Austria pot în urma urmelor să se alipească de imperiul german, maghiarii au numai o poziție izolată și obligațiunea de a privi mereu înainte. Ei nu pot sta singuri.

Mai departe autorul se ocupă cu poziția slavilor de sud și cu recentul conflict economic dintre Serbia și Austro-Ungaria.

România și Austro-Ungaria.

Am dat ieri, pe scurt, convorbirea pe care dl Xenopol, deputat în Camera României, a avut-o cu un redactor al ziarului »Zeit«. Marele ziar »N. Freie Presse« de asemeni a interviewat pe dl Xenopol, precum l-a cercetat ș'un ziarist român, căruia iată ce i-a spus:

»Societatea austriacă conține pe toți marii industriași din Austria. Ea dezvoltă o mare activitate față cu pretențiunile Ungariei, care vrea să devină de asemenea un stat industrial și față de partidul agrar din Austria, care în noul parlament ce se va alege la 14 Maiu st. n., va avea preponderanța în Austria.

Invățătorul Păsculescu e pus sub supraveghere. Mai mulți locuitori din jud. Ilfov au fost aduși la parchet, fiind învinuiți ca provocatori de rebeliune însă li-s'a dat drumul.
Instrucția continuă.

Apărarea națională.

Bisericele nu se lasă.

Biserica, mama școlii, continuă lupta și protestează cu energie împotriva proiectului lui Apponyi

Ar fi de dorit ca lupta să se continue până în ziua când legea votată și sancționată s'ar publica în foaia oficială.

Protestul comitetului parohial din Chelmac.

În ședința comitetului parohial gr. or. din Chelmac ținută la 8/21 Aprilie 1907, referitor la proiectul ministrului Apponyi — care cere nimicirea culturii noastre naționale — aduce cu unanimitate următorul protest la propunerea preotului Ignatie Vișoiu:

Având în vedere, că acest proiect anticultural cere ajutorul nostru împotriva noastră, fiind în contradicție și cu cele mai elementare principii pedagogice;

Având în vedere, că Apponyi europeanul, cu proiectul acesta vrea să scoată școlile noastre de sub autonomia bisericească, și arvunește sărăcirea și nimicirea neamului nostru, a acelui neam, care în decurs de 19 veacuri a apărât țara noastră și a lui Apponyi cu sângele și cu viața;

Având în vedere, că acest proiect este alcătuit ca prin nimicirea școlilor noastre să nimicască și sufletul nostru românesc;

Având în vedere, că Apponyi prin legea sa nesocotită calcă în picioare »Statutul Organic« alcătuit de un Andreiu Șaguna, acceptat de înșasi dieta ungurească, și sancționat de Majestatea Sa:

Comitetul parohial în virtutea datoriei sfinte, protestează sus și tare în contra acestui proiect păcătos, care nimicește sufletele nevinovate.

Iar noi, cari tindem la conservarea autonomiei noastre naționale zicem:

Înima noastră nu află dulceață, decât pe buzele maicei, căci precum privighetoarea cântă și trăiește cu glasul ei de privighetoare, tot astfel și noi numai cu doina și cu limba noastră putem trăi ca popor vrednic de existență pe acest pământ.

Exprimăm mulțumită și aderință Prea sfântului Episcop al bisericii noastre gr. or. și în special I. P. S. Sale înțeleptului nostru părinte episcop Ioan I. Papp, pentru lupta neșovăitoare cu care a apărât biserica, limba, și școala noastră națională, rugându-l totodată, ca în caz, dacă acest proiect se va vota de sărăcia spirituală a majorității ce domnește în dieta țării, atunci să meargă cu jalba neamului la treptele tronului, să spună M. Sale să nu sancționeze acest proiect, ca să nu fie blăstămată aceasta țară, ca să nu fie turburată în urma lui pacea și liniștea popoarelor celor mai multe cari constituie țara.

Iar dacă Apponyi totuși își va ajunge scopul noi îi zicem; multe vânturi bat în codru și îi scutură frunza, dar alta crește în locul ei și codrul tot codru rămâne!

Votăm deplină încredere și apostolilor nostri naționali din dieta ungurească.

Prezidentul comitetului se însărcinează a trimite acest protest în copie I. P. S. Sale dlui episcop Ioan I. Papp spre luare la înaltă cunoștință.

Din străinătate.

Rusia.

Cabinetul rus, după cum se afirmă în cercurile diplomatice din Petersburg, va fi străformat în direcțiune liberală. Schimbarea se așteaptă cât mai în grabă. Cercurile monarhiste au fost încredințate, că la recon-

struarea guvernului elementelor radicale nu li-se va da teren. În urma întorsăturii ivite în politica rusească poziția lui Stolypin se întărește din nou.

Din ședința dumei. În cursul ședinței de ieri la desbaterea chestiilor agrare un deputat țaran a spus următoarele:

— Dacă cerem pâine, să nu murim de foame dăm de uși încuiate. Batem la ușe încet, dar dăm de urechi surde! Batem mai tare, dar nu vreau să ne audă. E nevoie, ca să spargem ușa cu puterea alor 200 milioane de oameni flămânzi? Grîjiți, dlor proprietari de pământ, mai e încă vreme, dar nu peste mult va fi târziu!

Deputatul țaran Kalucow a spus: — Chestia e foarte simplă. Dacă guvernul nu voiește să ia în seamă glasul poporului, atunci țaranii vor lua simplu și vor împărți țara întreagă, fără multă vorbă.

Germania.

Desbaterea bugetului de războiu în Reichstag decurge cu multă animație. Ministrul Einem a declarat, că în vorbirea sa de alaltăieri a voit să accentueze că tocmai acum e sosit timpul, ca să se voteze parale pentru miliție, ca să se desăvârșească înarmarea ei și camera mi-a aprobat cuvintele, că totdeauna trebuie să fim pregătiți de războiu. Noi din 1871 încoace urmăm politică pașnică și prin această politică ne-a succes să susținem pacea.

Vorbirea lui de Marți adică a produs mare resens în Paris și Londra, și de aceea s'a văzut nevoit să dementeze *apro-pierea* vr'unui războiu.

Desbaterea în camera imperială asupra bugetului de războiu e foarte înverșunată mai ales din partea socialiștilor, cari avertisează, ca Germania să nu se prea încreadă în armată și să nu prea »zdrăngăniască« sabia.

Deputatul Lieber și-a terminat astfel vorbirea de ieri:

— Necondiționat mă încred în învingerea noastră, dacă vom ajunge în situația de a purta războiu. Aceasta o spui aici, și tocmai acum, ca să audă și străinătatea.

Alianța anglo-spaniolă.

Desmințire. Printr'o declarație autoritativă s'a dementat ieri în Londra, că între Anglia și Spania s'ar fi încheiat o alianță maritimă și că între Anglia, Franța, Spania și Italia s'ar înființa alianță quadruplă.

Spania.

Rezultatul alegerilor. conform ultimelor informații e următorul:

256 conservativi, 61 liberali, 8 democrați, 32 republicani, 17 catalaniști, 16 carliști, 2 integriști, 2 catolici și 4 independenți în 6 cercuri electorale sunt balotaje.

Bulgaria.

Ministrul agriculturii, Genadiew, a călătorit deja la Londra, pentru a participa la sărbările împreunate cu deschiderea expoziției balcanice.

Turcia.

Urcarea vămei. Protocolul final despre urcarea vămei la 3 procente s'a semnat deja din partea tuturor ambasadelor, precum și din partea ministrului externelor.

Anglia.

Reforma casei lorzilor. Campbell-Bannerman, ministrul președinte va prezinta

la 13 Maiu proiectul despre reorganizarea casei lorzilor. Desbaterea asupra lui va dura trei zile. Se crede, că guvernul nu proiectează sistarea casei lorzilor, ci voiește să asigure numai supremația camerei deputaților în cazuri de divergențe de păreri.

Serbia.

Regele Petru va trimite regelui Eduard prin ministrul-președinte, care va pleca în Londra, un autograf, prin care îi mulțumește pentru intervenirea sa la rezolvirea chestiei conjurațiilor.

Pașiciu și Stoianovicu, ministrul președinte și de externe sârb vor călători în zilele acestea în Londra, ca să iee parte la deschiderea expoziției balcanice.

Grecia.

La expoziția balcanică, care se aranjează sub protectoratul balcanic londonez, Grecia și grecii din Turcia nu iau parte.

Conferința de pace.

În contra desarmării. Ziarul »Daily Telegraph« scrie următoarele despre conferința dela Haga:

Chiar dacă puterile ar primi propunerea de desarmare a Angliei și dacă Anglia și-ar pune la dosar flota și și-ar concedia soldații, cine ne garantează, că alte puteri vor urma și vor putea urma exemplul nostru? Germania și Franța în timp de 1—2 săptămâni și-ar putea aduna armată corespunzătoare, dar dacă noi (englezii) ne concediem soldații să repășească în serviciul civil ori să emigreze, de unde să recrutăm soldați noi? Franța s'a retras în mod hotărît și și-a și exprimat deja față de prietina sa, Anglia, nervositatea din cauza propunerii ei. Germania vorbește și mai lămurit. Austro-Ungaria, chiar dacă ar voi, n'ar putea sprijini Anglia, Italia tot atât de puțin, iar Rusia nu s'ar învoi sub durata existenței Alianței-triple. Delegații nostri au primit îndrumarea de a face de răs Anglia în fața lumii întregi.

Scene.

Recordul. Întăiul nostru deputat în Cameră, — de când cu activitatea — are fraza cadențată și o înțonație apăsată. De câteori vine o cotitură în propoziție, numai decât se cutremură o smucitură. Se plânge mult majoritatea, că i este cu neputință să ațipească pe o clipă, când are cuvântul Aurel Vlad. Prezidentul se îngrijește apoi ades să-l țină în frâne — pe semne din motivul povestit.

Cu deosebire te zguduie accentuarea nervoasă a apostrofării: »On. Cameră!« Pupază pe colac, o repetă tot la minută. Pe tema asta s'a petrecut mai deunăzi următoarea scenă hazlie:

D. Vlad era în toi. Și fiindcă nu-i prea dădea pace să urmeze liniștit, numai ce te pomenești de trei ori dup'olaltă:

»Tisztelt Ház!« (mică pauză, sgomotul nu se potolește). — »Tisztelt Ház!« (se aude și mai smuclt ultima silabă. Sgomotul se ntețește). — »Tisztelt Ház!« — (apasă acuma aproape furios...)

Zakariás are poftă de a se hârjoli: »Mai odată, s'auzim!« — îi strigă lui Vlad.

»Tisztelt Ház!... excepție Zakariás« zice mai încet și zimbînd oratorul, venindu-și în sărite.

Supărare nu s'a făcut. O leacă de glumă se mai permite și naționaliștilor.

Țigani ori magnați. Cunoscutul poznaș, fost deputat Gabányi Miklós, de când nu-l mai sprijinește partidul, vine zi de zi pe galeria ziarștilor, pândind vre-un cerc vacant. Ca toți semicului sfătoși, îi place și lui să paradeze într'un chip cam de stradă cu naționalismul lui, cu toate că nu-i om rău de fire. Dar de când a pățit în cercul Șiriei rușinea unei bătăi, face pe grozavul față de români, personificați în contra candidatu-

— **Antidol** este medicamentul cel mai bun contra durerii de cap, migrenă, trocnă. Pentru efectul admirabil a fost premiat la expoziția de igienă din Paris, Londra, Berlin și Bruxelles cu medalia de argint. Medicamentul nu trebuie beut, ci pe palmă pus și sorbit. O sticlă de Antidol costă 120 cor. Se capătă în toate farmaciile și în laboratorul chimic a lui Vilmos B. Debreczen.

— **Nefericire.** Pentru cine e rob cu totul de patima beției, un medicament neîntrecut, ce poate să-l împiedice și desvețe dela aceasta patimă distrugătoare și omoritoare de viață prețuște foarte mult. Atragem atențiunea asupra inseratului farmacistului Frankl Antal din Seghedin, ce-l publicăm sub titlul «Am fost bețiv.»

Ultime informațiuni.

— Serviciul nostru telefonic. —

Arad, 26 Aprilie 1907.

Studentii dela facultatea de litere din Budapesta au fost interogați azi de către decanul Hegedüs în chestia Vaida, lucru pe care decanul dela drept, Kmetty, l-a făcut în zilele trecute.

Studentii au fost primiți în două grupe. Decanul i-a întrebat, dacă e adevărat, că au luat parte la adunarea, în care i-s'a votat lui Vaida încredere și i-s'au adresat felicitări pentru purtarea lui în cameră? Studentii au declarat, că adunarea, la care au luat parte, n'a fost adunare cu caracter public, ci o întrunire colegială de caracter intim, iar salutul lui Vaida nu a fost trimis în corpore.

Decanul le-a ținut o dicție și le-a luat studentilor cuvântul de onoare, că nu vor mai lua parte la mișcările politice, lucru, dela care îi oprește și regulamentul universitar. Pe urmă i-a făcut, să subscrie declarațiunea dată.

Când a interogat a doua grupă, decanul Hegedüs a făcut comparație între Nagy Gy. și Vaida, spunând despre cel dintâiu, că a fost osândit din partea presei române când s'a svonit, că insultase doamnele române în cameră.

Așa ar trebui ca și Vaida să fie osândit de toată suflarea, după ce a calomniat națiunea maghiară.

Un student a reflectat la acestea, că Nagy totuș e invitat la adunările studentilor, unde e glorificat.

Decanul i-a răspuns mai mult prietinește: D-ta vei fi mare agitator. Pe D-ta te-au înveninat zierele românești naționale!

Pe urmă decanul le-a promis studentilor, că îi va apăra în contra amenințărilor, ce li-s'au făcut pe nedrept din partea studentilor maghiari din »Kossuth szövetség«.

Decanul a osândit apoi și pe Nagy, spunând, că seduce tinerimea maghiară.

Despre dl profesor dr. Iosif Popoviciu a spus, că e un bărbat cu știință. Va lua și el însuș parte la cursurile lui, ca să le aperse de eventuale turburări.

A declarat mai departe, că la senatul universitar va apăra dreptul limbii române.

În chestia Brancovici au sosit azi în capitală patru fruntași ai partidului radical sârb. Între ei e și Tomici Iașa. Au venit să informeze curcările politice în chestia Brancovici. În sara asta fac vizită la clubul independist. Părerea lor e, că instituirea unui coadjutor nu se potrivește cu legile autonomiei bisericești. Ei cer suplent.

Fostul deputat Jehlicica este numit capelan la biserica catolică din Buda. Transferarea aceasta e pedeapsă pentru pășirea lui ca deputat național.

Moldán Gergely, rectorul universității din Cluj, nu se lasă mai pe jos. A citat și el pe 5 studenți români (Șerban, Lucaci, Fulea, Blaga și

Dan), ca să le ia interogatoriu în chestia agitării împotriva proiectului lui Apponyi. Iată dicția marului patriot:

— Când îți spui, că ești acuzat, că ai agitat publice împotriva proiectului școlar, te fac atent, că în cursul anchetei se va dovedi cât ești de vinovat și îți vei primi pedeapsa meritată!

BIBLIOGRAFIE.

— **O carte bună.** A apărut **Samuel Clain** de **Sad**, Propovedanii la îngropăciunea oamenilor morți, editată cu litere latine de **Ioan Nicorescu**, paroh ort. român în Curtici (comit. Arad), fost profesor de rituale la seminarul din Arad. Prețul 2 cor., plus 20 fil. porto.

In tipografia diecezană din Arad (Battyányi u. 2) au apărut:

Curs practic de **Fizică și Chimie** pentru cursul primar de Iuliu Vuia, aprobat de ven. consistor. Este unicul curs de Fizică la noi, scris pe baza noului plan. Prețul 50 fil.

Abcdar după metoda sunetelor vii de I. Vuia ediția II. Prețul 40 fil.

Tabelele de cetire se capătă numai la dl Iuliu Vuia în Comloșul-mare cu 5 cor. 72 fileri garnișura.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta

Budapesta, 23 Aprilie 1907.

INCHEEREA la 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907 (50—kg.)	8.49—8.50
Secară pe Aprilie 1907	6.76—6.77
Ovăs pe 1907	7.73—7.74
Cucuruz pe Maiu 1907	5.54—5.55
Grâu pe Octomb. 1907	8.49—8.50

INCHEEREA la 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1907.	8.62—8.63
Secară pe Aprilie 1907	6.80—6.82
Ovăs pe Aprilie 1907	7.74—7.75
Cucuruz pe 1907	5.54—5.55
Grâu pe Octomb. 1907	8.60—8.61

— Prețurile socotite după 100 kgr. și în bani gata. —

Redactor responsabil Ioan N. Iova.

Editor-proprietar George Nichin.

Concurs.

La institutul »PLUGARUL« societate pe acții în Cacova (Kákova, cott. Caraș-Severin) află aplicare

un contabil

pe lângă un salariu de 1600 cor. și tantiemă statutară.

Se recere se fie absolvent de școala comercială, având și praxa de cel puțin 2 ani. Se știe conduce independent comptabilitatea institutului și să poșeadă limba română, germană și maghiară în scris și vorbire.

Noul ales este acceptat pe un an provisor, iar după expirarea acestui an va fi definitivat mărindu-i-se și salariul.

Petenții au să-și înainteze rugărilor provăzute cu documentele necesare până cel mult 1 Mai a. c.

Direcțiunea.

Croitorie elegantă de haine bărbătești.

Inokai Tóth Lajos

Arad, Palatul Neumann

Stofe de prima calitate englezești. În special

— Croitorie pentru preoți. —

Reverenzi, pardesiuri și alte haine la comandă ori gata.

Își recomandă bogatul magazin care este primul în Arad.

— — *Prețuri solide.* — —

„Laboratoire Cosmétique Matilde”

Contra cathelelor cele mai învechite a le

ofticeii,
mai folositor e decât ori și ce altele siru-

pul de brad Castilio. Alină tusa, încetează asudările de peste noapte, patentează apetitul bolnavului, încetează scui-parea de sânge. Prețul unei sticle 2 cor. 40 fil. În casuri de tot grave și pilulile „Guajacolin” o cutie 4 cor.

Pentru anemici, femei în galbănare, pe cari li doare foarte mult mijlocul spatelor, căror le slăbesc puterile la un lucru bagatel, pe cari consecvent li doare ca-

pul slabilor, cari doresc că se îngrășe și întărească, cel mai bun medicament e „SYR HYPOPHOSPH. Co KUN”, recomandat de mai mulți medici. O sticlă 2 cor. 40 fil.

Epistole de recunoștință în schimbul timbrilor de trimetere pot da ori și cui.

Iată câteva:

On. Dni Kun István, farmacist în Hajduszovát. Vă rog a-mi mai trimite o sticlă sirup de brad. Cu efectul celei lalte sunt deplin mulțumit. Cu stimă Nicolau Bogdan, paroch, Miclău-Lazur, u p. Drág-Cséke.

On. Die! Lucrurilor publicate în ziar nu le-am dat crezământ până acum, dar de când am comandat dela Dta siripul Hypophosphat, recunosc că și în cenușă se găsește mărgăritar. Ori și cui pot recomanda cu conștiința liniștită medicamentele D-voastre. — Dzeu să te trăiască, ca să poți lucra pentru binele omenimei etc. Alexandru Gera, preot gr.-or., conducătorul domeniului episc., Beiuș.

Fără mercuriu și plumb! Nesticăcios!

Doamnelor!

Dacă doriți o față curată, frumoasă și rumenă să-ții delături pistrui, petele de ficat, so întrebuințați

CREMA-ALIFIA-SAPUNUL PUDRA **MATILDE** 1 cor. 60 f. 80 fileri. 1 cor. 60 f. 80 fileri. 1 cor. 60 f. 80 fileri.

Dacă nu folosește, prețul se retrimitel

Nu mai mor porcii!

Pravul de porci (scutit prin lege și sprijinit de stat) este o invenție epocală pentru economii. Cine o întrebuințează după îndrumările prescise: porcul scapă și de boala cea mai primejdioasă și că cele scrise nu formează reclamă, mă îndătoresc se dau prețul pentru fiecare porc mort, dacă întrebuințând acest prav, porcul totuși o murit. — O cutie 2 coroane.



Se capătă

la farmacistul **KUN ISTVÁN** laboratoriu de medicamente cosmetice

„Laboratoire cosmétique MATILDE” (intemeia după modelul celui din Paris la 1895 în Budapesta HAJDUSZOVÁT 3a (lângă Debreczen).

Prima Societate de Credit Funciar Român
din București.

Anunț.

Se aduce la cunoștința generală, că **Luni, în 16/29 Aprilie 1907**, se vor trage la sorți scrisuri funciare rurale pentru un capital de 1.588,900 lei, din care:

1. Scrisuri funciare rurale 4⁰/₀, a 16-a tragere, 139,800 lei și
2. Scrisuri funciare rurale 5⁰/₀, a 51-a tragere, 1.449,100 lei.

Tragerea la sorți se va face în ședință publică, în localul Primei Societăți de Credit Funciar Român din București (strada Colței Nr. 27) la ora 4 p. m., în prezența Consiliului de Administrație, a Comisarului Guvernului, a Proprietarilor asociați, a Detentorilor de titluri și a celui alt public asistent.

Diracțiunea.

Fabrica lui

Luca K. Alexievits,

pregătitor de haine preoțești

UJVIDÉK

Recomandă atelierul său asortat cu tot felul de recvizite și haine preoțești de îmbrăcat în vremea slujbei în biserică.

Pregătește tot felul de icoane sfinte legate foarte frumos cu aur și mătăasă. Pregătește steaguri, prapore, și altele. Icoana mormântului lui Christos îl face foarte frumos.

La cerere trimite catalog și preț-curant gratuit.



Ciorapi!

Cămăși matroz!

Sokne, mănuși

de mătăasă și ață, în calitatea cea mai bună, asortiment bogat.

Prețuri absolut ficse!

Bársony Andor

mare prăvălie de ciorapi

Arad, piața Libertății nr. 17.

SPECIALIST!

Se caută

Un candidat de avocat

cu praxă bună.

Reflectanții să se adreseze la avocatul
Dr. Joan Papp, Brád.

Nou

atelier de modă pentru pălării de dame!

Am onoare a aduce la cunoștința P. T. public, că *am deschis*

atelier de modă pentru pălării de dame

în Arad, strada Deák Ferencz Nr. 2 (casa lui Sebesy), care va corespunde timpului și gustului modern și tuturor pretenziunilor de azi.

În magazinul atelierului meu, se păstrează în permament cele mai frumoase modele eșite dela firmele cele mai distinse. — Asortiment mare de pălării de doliu. — Străformări și alte lucruri aparținătoare acestei specialități, se execută punctual și cu prețuri moderate.

Comandele din provincă le execut cu cea mai mare promptitudine.

Se roagă de partinire:

AMTMANN ANNA

ARAD, strada Deák Ferencz Nr. 2.



Aruncă în foc gulerile și mangetile

întrebuințate și cumpără numai cele făcute din **celuloid**, ce în privința calității și a erucării sunt indispensabile pentru fiecare domn. În toată vremea mare asortiment de modele de rămașițe din celuloid albe și colorate, — și catloage trimit gratuit. — Cu stimă:

Lauritz Ferencz

pregătitor de gulere și mangete din celuloid

Timișoara-Jozefin, strada Csillag nrul 17.



Legătoare de ciorapi

ARAD

Andrássy-tér nr. 20.

(Palatul Fischer Eliz).

Stă la dispoziția p. t. publicului.

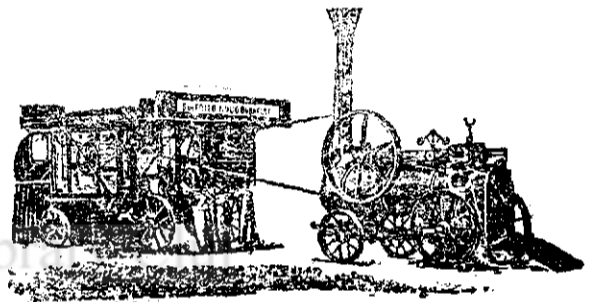
S lănină, unsoare

și tot felul de articole
de cârnățarie
pe lângă prețurile cele mai avantajoase
se poate căpăta zilnic în băcănia lui
Garay Károly
Arad, piața Boczkó nr. 2.



Am fost bețiv în totdeauna până ce n'am folosit medicamentul contra beuturii alui Frankl Azi mă în torc cu scârbă dela orice beătură spirtuoasă. K. M. casa p. Acest medicament n'are nici gust, nici miros. Se poate pune în ori și ce beătură spirtuoasă. Sănătății nu-i stricăcios. Un flacon întreg 5 coroane. Acest medicament nu se poate procura și nu se poate căpăta nicăiri, decât în farmecia lui

FRANKL ANTAL
(Szeged, Felsőváros nr. 20)



Provisiuni de mașini cu vapor

LOCOMOBILE

făcător de jirezi de paie

în formă întrebuințată și cu dregere
se pot căpăta pe lângă condiții de plătere foarte favorabilă la firma

SEIFRIED HUGÓ

BUDAPEST, V., str. Katona József 17.

Mașini de cusut.

De tot noi cu **30 fl.** și mai mult; expert reparate pentru familii și industriștriști dela **12 fl.** în sus le liferează pe lângă garanță

Habán József, mechanist

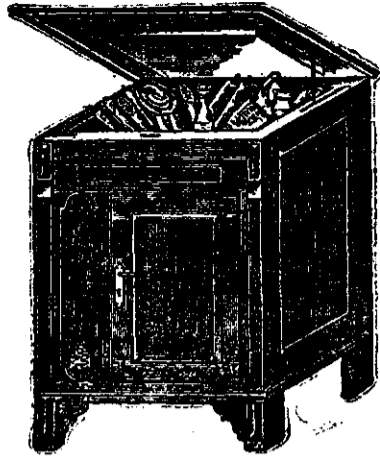
Budapest, Almássy-tér 14.

— Prețuri curente ilustrate se trimit gratis. —

Corespondență în limba maghiară, germană și slovacă.

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde a-ți cetit aceste anunțuri.

Dulapuri de gheață



pentru
**restauratori, măce-
lari și particulari**

cu o întocmire practică și în ediție de gust, se poate procura cu prețuri moderate.

==== Cataloguri gratuit. ====

Fabrica de dulapuri de
gheață a lui

WIESEL ADOLF

Budapest, VI., Váci-körút 47.

Telefon 101.

Telefon 101.

Kovács és Polgár

● LUGOS ●

**Fabrică de ciment, întreprindere de zidiri
de beton și beton de fer.**

Fabrica lângă gară. Birou: strada Ilona 2.

Fabrică și ține în magazin

țevi de ciment în toată mărimea pentru
traverse, poduri și canale; mai departe
șghiaburi (vălăi) de ciment de fer pentru
comune, domenii și particulari, trepte de
peatră artificială, ciment și imitație de
marmoră, stâlpi pentru garduri de be-
ton, plăci de ciment simple și de lux.



Primește ori-ce fel de lucrări de lu-
crări de beton, beton de
fer și lucrări de asfalt, mai departe co-
porișuri à la Ererit și tot felul de lu-
crări de pavagiu.

Ține în magazin, vinde en gros și cu detail:

Ciment portland și roman de Beocsini,
var, gips, trestie de stucatură, cătran,
carbolimeum, cărămizi și material rezis-
tenta focului, praf de ciment etc.



La dorință servește cu planuri și preliminarium.

Liferantul de lumini de ceară a diecezel catolice din com. Bihar și Sitagy.

INTEMEIAT LA 1835.

Frölich Jozsef

pregătitor de lumini de ceară
NAGYVÁRAD.

Recomandăm în binevoitoarea a onor. public,
fabricațiile sale de lumini de ceară, lu-
mini de ceară de I-a calitate bucata 4-80 Cor. II-a calitate
4 Cor. III-a calitate 3 Cor. — Tot felul de lumini mai mici,
albe, galbene sau colorate. — Lumini de ceară pentru cu-
nunie, albe și frumos aurite părechea dela 5 Cor. până la
100 Cor. — Cea mai fină tămâie din Egipt, prima 2-40 Cor.
secunda 1-80 Cor. tertia 1 Cor. — Cel mai fin oleu destilat de
flori în cano de tinichea indeosebi pentru biserică. Klgr. 96 fil.
— Recomand luminile mele pentru altar, pregătite din ste-
ariu curat, ce nu picură și nu curg. Și cea mai bagatelă comandă
o eșcut prompt, pachetare nu se cumpără și dela 5 Klgr. în sus
expediția e francată.

Miere și ciară galbină cumpăr pe lângă prețurile cele mai mari.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Adjustat cu mașini cu putere electrică.

Eu am fost urâtă!

O fată română de tot frumoasă povestește, care altcum avea o în-
fătoșare plăcută, numai pielea feței îi era necurată, plină de spuzături,
bureți, pete de ficat, buburuze, cea ce era așa de respingător, încât
se simțea nefericită.

A făcut probe cu tot felul de leacuri de înfrumusețare; e drept, ea
petele, bureții deveniră întrucâtva mai palizi, dar n'au trecut de tot și
pe lângă acea a și plătit amarnic probele aceste, pentru că fața îi de-
venise gălburie, începuseră a o dorea dinții și capul, urechile îi su-
nau și i s'au ivit alte multe năcașuri. Se înțelege de sine, că a în-
cetă cu probele, dar atunci i s'au ivit de nou trate necurățeniile
feței, încât ear a fost acolo unde a început.

Era aproape să dispereze. Inșă ce vrea bunul Dumnezeu, în cale se
întâlnește cu o fată de tot frumoasă, care îi grăi; și a recunoscut-o, că
e prietină vechie de a ei, pe care n'a văzut-o, de trei ani, dar pentru
acea n'a cunoscut-o, pentru că atunci era cu mult mai urâtă decât ea.

Cași cum i-ar fi căzut o peatră de pe inimă. Deloc începu a o
întreba, ea prin ce a devenit atât de frumoasă ca roza la față.

Prietenă i-a răspuns: „Draga mea, am încercat de toate, dar pen-
tru-acea coloarea frumoasă a feței am să o mulțămesc numai CRE-
MEI IBOLYKA (viorea) alui BALLA. Am văzut între anunțuri
atât de des crema aceasta deosebit de odorată, fără unsoare și pe
deplin fără stricăciune, încât am încercat, dar mi-am propus, că dacă
acesta nu-mi va folosi, nu voi mai încerca nimica. Și eată, ce efect!
Și tu vei fi așa, dacă o vei folosi-o timp mai îndelungat“.

Și-a și comandat deloc 4 borcane de Cremă viorea veritabilă a lui
Balla, 2 sticle de apă viorea veritab. și 2 buc. de săpun viorea alui Balla.

Deja după câteva zile a observat o îmbunătățire, petele uricioase de-
veniră mai palide, se răriră, și după o folosință de mai multe săptă-
mâni au dispărut; devenisă atât de frumoasă, încât acum o poate spune
cu drept: „Eu am fost urâtă!“ Ear de atunci recomandă cu toată căl-
dura crema aceasta prietinelor dânsiei, dacă ceva necurățenie li ură-
tește fața și dacă vor, să aibă coloarea vie de tot frumoasă și să o
păstreze pentru tot de-a-una.

De folosit sunt: Crema veritabilă Viorea alui Balla, apă de spă-
lat Viorea alui Balla, pudra de dame Viorea alui Balla, prețul fie-
căreia este câte 1 coroană. Prețul săpunului Viorea a lui Balla e 60 fil.
De vândut împreună cu avizul de folosință exclusiv numai în farmacia
lui Balla Sándor în H-M-Vásárhely, Kossuth-tér 3 și nicăiri într'alt loc

Să băgăm seamă la numele „Viorea“ (Ibolyka) care este scutit de lege.
Pe lângă trimiterea anticipativă a sumei de 3 cor. 60 fil. se trimite franco 1
borcan de Cremă, 1 sticlă mare de apă de spălat, 1 bucată de săpun.

Cimbale

cu aparat intern de oțel, cu ton fermecător de
frumos, cu ajustament plăcut liferează pe lângă
rate și cu bani gata

fabrica de instrumente muzicale

a lui
VARGA ARPAD

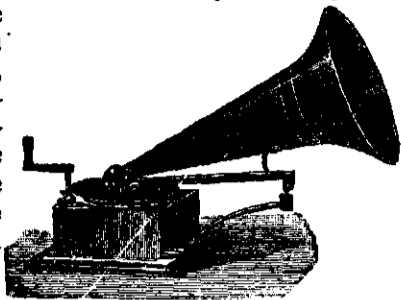
MAKÓ

(Lădița de postă nr. 31)

Preț curent mare și ilustrat
se trimite gratis și franco.

Nici la o familie nu-i iertat**să lipsească gramofonul!**

Prețuri foarte ieftine! Phonograful lui Edison dela 5 fl. în sus Gramofon cu plăci dela 9 fl. în sus. Automate pentru ospătari dela 35 fl. în sus. Suluri plăci duple mare asortiment. Noutăți Gramophon suruitor! Ilustrate cu cântece și note, bucata 20 cr. Catalog ilustrat despre Phonograph, Gramophon și Automate se trimite gratuit și scutită de timbru. Primesc tot felul de plăci întrebuițate sau le schimb după plac. Cel mai ieftin izvor de ajustare pe acest teren în întreaga Ungaria.



Tóth József,
comerciant de gramophone
Szeged, str. Könyök nr. 3.

Correspondență în orice limbă.
Nouii plăci românești!

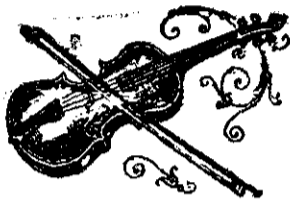
ușin venit, mare circulație!

Nu este un cadou mai frumos decât un gramophon.

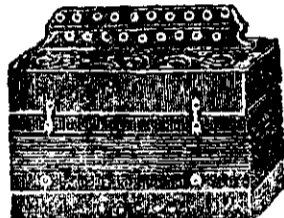
Cel mai bogat magazin pe câmpie pentru instrumente muzicale e a lui

BRAUN IÁNOS

pregătitor de instrumente muzicale
SZEGED, Strada Kárász nr. 7.



Unde se pot căpăta pe lângă prețurile cele mai moderate cele mai bune violine, celo, gurdune, braci (violina secund) și strune și mai departe clarinete, harmonice.



Reparări se efectuează artistic și în modul cel mai grabnic posibil.

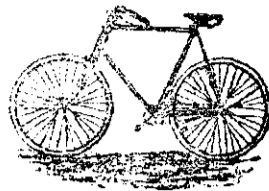
Trimitem gratuit cataloage ilustrate în limba maghiară și germană.

NEMECSEK VINCZE Szeged

Valéria-
tér (pala-
tul dr
Gold-
schmidt)

Au **biciclele** cele mai bine sosit fabricate.

Mă rog a-mi visita depositul, este izvorul cel mai bun de cumpărat în părțile constitutive și **gumi**, email luciu și nielatură cu preț moderat, **mașini de cusut SINER** și mașini pentru măiestri. În atelierul meu mechanic fac tot felul de articli de bransa aceasta și anume: **puști**, mașini grăitoare, mașini de brodat, ustensilii artistice pentru ingineri și medici, lucruri de arthopedie și de tehnica electrică, telegrafuri de casă și orice fel de transformări.



Se pot cere și solviri în rate.

Edificat
la
1888.

Schiller József

Edificat
la
1888.

Atelier de articole aurite, oglinzi și rame pentru icoane
Szeged, Petőfi Sándor sugár-út 11/a.

Primesc spre efectuare pe lângă prețurile cele mai avantajoase:

Lucruri de tot felul: Rame pentru icoane și oglinzi din lemn, făcută după plan, în modul cel mai artistic.

Auritori ce se poate spăla pe icoane vechi și noi și rame de oglinzi. Infrumsețări de sculpture, de palate, hotele și cafenele.

Aranjamente pentru biserici pre-cum infrumsețări de altare, anvoane, baltisterie, steaguri, feșnice, catafalce, cupol, efelinare, cruci și icoane

„VICTORIA”

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, ARAD

— Anul întemeierii 1887. —

Capital de fondare Cor. 1.200,000

Depuneri Cor. 5.000,000

Fond de rezervă Cor. 800,000

Primește **depuneri spre fructificare** și **dă** deponenților **4 1/2%** interese netto după depuneri pe timp-mai îndelungat, iar după depuneri de durată mai scurtă de **trei luni** **dă 4%**.

Dare de venit după capitalele depuse o plătește institutul separat.

Depuneri până la 5000 Cor. se pot ridica și se plătesc **fără abzicere**.

Depuneri și ridicări se pot face pe calea postală și se expediază franco.

— **Escomtează cambii cu 6% — 8% interese.** —

Tot asemenea acordă și **credite hipotecari și de lombard** în modul cel mai culant.

DIRECȚIUNEA INSTITUTULUI.

Ultoi de vii.

Colonia agricolă **HÁMORY** de ultoi de vie din Arad

literează

ultoi cu rădăcină lemnoasă

soiu curat ultoit pe Riparia-Portalis, de prima calitate, ultoi de rădăcină bogată pentru vin și delicată în calitatea cea mai bună — și

● **în orice cantitate.** ●

Deslușiri detaiate despre prețuri poți primi bucuros

în casa de sub nrul 3 din strada Deák Ferencz. Telefon: 229.

Preoții și învățătorii primesc 5% rabat din prețuri.

Astma

suferinzii de respirație grea cari nu pot dormi și să se culce, căci se înădușe, cine nu poate să se urce pe scări sau munți, căci le stă respirația, cari sufăr de batere de inimă, abea putând suferi căldura, pentru aceia adevărata mântuire vine dela praful Astma pregătit de dr. Némethy. La comandă se recere și etatea.

Un borcan 5 cor. La boale învechite, borcan dublu 9 cor.

Se poate căpăta numai în farmacia

Balla Sándor

Hódmezővásárhely.

„Severineana“

SOCIETATE COMERCIALĂ PE ACȚII
în Caransebeș

recomandă bogatul ei deposit în tot felul de mărfuri, într'allele:

=== COLONIALE ===

VINURI

în deosebi roșu de Carloveș pentru trebuințele sf. sărbători și alb de Magyarád de o calitate escelentă,

Lumini

pentru masă și biserici din fabricele cele mai renumite,

◆ FĂINĂ ◆

Produse

=== Ferărie ===

precum fer pentru trebuințele industriale și economice, apoi vase de menajiu emailate, tinichea, etc., etc.

MANUFACTURĂ

Cretoane, Chiffoane, Zefire, cămăși, cravate, ciorapi, asortiment mare de tot felul de humbacuri pentru manufactură de casă, etc., etc.

Atragem mai departe atențiunea onoratului public asupra

„CHEAGULUI“

în formă de esență pentru producerea de brânză, compus numai din rânză de vițel, garantat curat și nesticăcios, nu de asemenat cu alte fabricate de soiul acesta, unic în felul său. Modul de folosire se trimite gratuit.

Unica farbă orientală de păr

nesticăciosă în culoare

blondă, neagră și brunetă.

Unica alifie de farbă pentru păr nesticăciosă, ne întrecută, pregătită din substanțe naturale de plante, care dă părului o culoare naturală și nimeni nu poate presupune, că părul e fărbit. Mii și mii de succese dovedite. — Alifie de un efect admirabil de Arabie. Folosința-i este ușoară.

O sticlă pentru bărbați 6 cor.

O „ „ „ dame 10 „

Se află în orice culoare după plac. La fiecare sticlă se alătură un avis de folosință. Părul astfel colorat se poate spăla și cu leșie fără să-și peardă culoarea.

=== POTESTAS. ===

Ecstras de urzică. Garantat pe cale legală Nr. 15688. Faceți încercare numai cu o sticlă și vă veți convinge că are un efect neîntrecut, nu vor mai fi slăbiciuni de forță visilă, răceală, gută, reumă ș. a. alină imediat ori ce durere. — Prețul unei sticle 2-40 cor., 3 sticle porto franco 7-20 cor.

La comande să ve provocați la ziarul „Tribuna“.

Deposit general:

Drogheria „Rákóczi“

Budapest, VIII., József-körut 32. Tr

Pentru expediții de cafea, cealu, prăvălie de import și export de marfă colonială, poame sudice și băcânie

ROMUL PASCU UTÓDAI, FIUME

VIA ADAMICH No. 2.

Recomandăm uriașa noastră magazină de coloniale de nou aranjată, și unica furnisora a preoțimeii române gr-cat. din Ardeal.

Pentru punctualitatea și serviciul bun ce am dovedit de ani de zile, firma noastră a fost distinsă cu mulțime de epistoale de laudă și recunoștință. La dorință spedăm bucuros (și franco) catalog bogat cu prețurile curente.

Ne rugăm de binevoitorul sprijin a onor. public și așteptăm să ne onoreze cu cât mai dese comande.

Câteva estrase din lista noastră:

No.	Cafele:	C. fl.
1.	SANTOS, naturale și aleasă	1 Klgr. 2 40
2.	MENADO LIBERIA, boabe galbene foarte mari	1 „ 2 90
4.	PORTORICO, foarte căutată	1 „ 2 90
5.	PORTORICO-PIROLDI, cel mai fin	1 „ 3 60
6.	CUBA, fină	1 „ 3 —
7.	„ mai fină	1 „ 3 20
8.	„ cea mai fină	1 „ 3 50
9.	„ mergele, calitate foarte bună	1 „ 3 20
10.	„ specialitate de finetă rară	1 „ 3 70
13.	JAVA-AURIE, soiu ca Menado, ușoară	1 „ 3 40
15.	CEYLON, fină	1 „ 3 50
16.	„ mărgele, mai fină	1 „ 3 80
18.	MOCCA ARABĂ, tare zdrobită	1 „ 3 60
20.	PORTORICO No. 4 —CUBA-MĂRGELE amestec	5 „ 15 25
21.	JAVA-AURIE—JAMAICA, amestec	5 „ 16 25
22.	MOCCA—CUBA, specialitate, „	5 „ 18 25

În pachete de 5 Klgr. se mai pot pune următoarele: Tea, Prăgiture pentru tea (suin Koestlin), Cocolad și Cacao, Rum, Cognac, Liqueur și Vinuri Spaniole, Pești, Delicat-ese, Orz, Călea de Smolina (Surigat), Aix-olen, Portocale, Mandule, Stafide, etc.

Așteptând comande de probe, suntem
cu osebită stimă:

Romul Pascu utódai Fiume
magazin de cafea și tea în Fiume.